

«ՓՐՕ ԷՏԻՔԱՍԻՕ» ԿԸ ԿԱՆԳՆԻ ՄԵԼԳՈՆԵԱՆԻ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԲԱՑԱԾ ԴԱՏԻ ԿՈՂՔԻՆ

«Փրո Էտիքասիօ» կոչուած մարմնի անունով եւ Վարդան Օգինեանի ստորագրութեամբ ստացանք հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ կը յայտնուի թէ Փրո Էտիքասիօ կազմակերպութիւնը, Մելգոնեան հաստատութեան փակման դէմ Թուրքիոյ Հայոց Պատրիարքին կողմէ Կիպրոսի մէջ բացուած դատին կողքին կը կանգնի, հակառակ ինչ ինչ այլ տարակարծութիւններու:

Հաղորդագրութիւնը իմաց կուտայ թէ 8 Յուլիս Ուրբաթ, Նիկոսիոյ շրջանային դատարանի դատաւոր Տ. Միքայէլիտէս իր մօտ հրաւիրած է Հայկ. Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Կիպրոսի ներկայացուցիչ Կորսըն Անտէրսընը եւ զայն յանդիմանած է դատաւորին կողմէ անուում որոշումին դէմ գալու մեղադրանքով: Դատաւորը յիշեցուցած է որ դատարանը արգիլած է Մելգոնեան հաստատութեան փակումն ու վաճառքը, մինչեւ որ բացուած դատը վերջանայ:

Անտէրսըն խոստացած է նկատի առնել այս կէտը եւ 15 օր վերջ կրկին ներկայանալ դատարան ու բացատրութիւն տալ իր գործունէութեան մասին: Անտէրսընին փաստաբանն է Քրիս Թրիատաֆիլիտէս:

Հաղորդագրութիւնը դժբախտաբար շատ յտակ ու հասկնալի չէ: Վերի բացատրութիւններէն վերջ Վարդան Օգինեան կը գրէ հետեւեալը.

* * * *

ՀԲԸՄԻ Նիւ Եորքի Կեդրոնական Խորհուրդին Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւնը փակելու 16 Մարտ 2004ի յայտարարութեամբ, Մելգոնեան Կտակը խախտած ըլլալուն պատճառաբանութեամբ Հայոց Պոլսոյ Պատրիարքութեան բացած դատին առաջին ունկնդրութիւնը տեղի պիտի ունենայ Նիկոսիոյ Շրջանային Ա.տեանին առջեւ, 25 Օգոստոս 2005ին, այլ դատաւորով մը:

Փրո-Էտիքասիօ ներկայիս կը հաղորդէ որ Մելգոնեանի առաքելութեան տեսականութիւնը Նիկոսիոյ իր կալուածին վրայ պաշտպանելու եւ պահպանելու համար Պատրիարքութեան Նիկոսիոյ Դատական Ա.տեանին մօտ դիմումը ո՛չ միայն Պատրիարքութեան իրաւունքն է որպէս Մելգոնեան Կտակին ստորադիր, այլե՛ւ պարտականութիւնն է, որպէս պատասխանատուներէն մին իր ստորագրութեան վերեւ գտնուող Կտակին տառին ու ոգիին:

Կան կազմակերպութիւններ, նաե՛ւ անհատներ, որոնք համամիտ են ՀԲԸՄԻ Կեդրոնական Խորհուրդին ՄՀԿն փակելու եւ լուծարքի ենթարկելու որոշումին: Անոնց միջեւ են հայկական մարմիններու ներկայացուցիչներ, որոնք Մելգոնեանի հարցէն շեղելով կը ջանան այսպանել Ն.Ա.Տ. Մեսրոպ Բ. Պատրիարքը:

Փրո-Էտիքասիօն առանց ճապաղելու զանազան հարցերու մէջ, ներկայիս կը յայտարարէ թէ Պատրիարքարանին եւ հետեւաբար Պատրիարքին

Մելգոնեանի հարցին հանդէպ լուռ ու չէզոք կեցուածք մը որդեգրելը պիտի որակէին յանձնառութեան դատապարտելի թերացում: Ուրեմն Պատրիարքութեան Մելգոնեանի համար շղթայազերծած դիմումներու կողքին ենք եւ աջակից: Ի դէպ՝

1) Փրօ-Էտուքաթիօն, ՀԲԸՄի Մելգոնեանը փակելու իր որոշումը 16 Մարտ 2004ին հրապարակելէ շուրջ մէկուկէս տարի առաջ 12 Հոկտեմբեր 2002ին Մելգոնեանի ուսումնական, վարչական ու գանձատրային հարցերու մասին հոգաբարձուի մը պատասխանելով, թափանցիկ յստակ հաշուետուութեան անհրաժեշտութիւնը արտայայտած է ու յամենայնդէպս Մելգոնեանի փակման, նաեւ կալուածին վաճառման որեւէ պատճառաբանութիւնը նկատած պատրուակ:

2) Փրօ-Էտուքաթիօ, այլ երկիրներու իր զբաղումներու կարգին, Կիպրոսի մէջ ունի միակ հարց մը, որ է Մելգոնեանի տեսականութեան ի նպաստ գործել: Սա Կիպրոսի հայոց ներքին խնդիրը չէ, ոչ ալ միայն զանազան երկիրներու մէջ հաստատուած եւ իրենց վարժարանով հետաքրքրուող պարտաճանաչ Մելգոնեանցիներուն մտահոգութիւնը: Մելգոնեանի հարցը ժողովուրդի մը մշակոյթին մէջ կրթական գործունէութեան հարցն է: Հետեւաբար ան համահայկական է, նաեւ՝ համամարդկային: Ո՛չ ապաքէն մշակոյթի ազատութիւնը եւ անոր պատրաստող կրթութիւնը մարդկային իրաւանց հարց է:

3) Փրօ-Էտուքաթիօն կողքին է Պատրիարքին Կիպրոս ներկայացուցած դիմումին եւ անոր աջակից: Քանի որ Կիպրոսի իր երբեմնի խորհրդատու եւ երկրին անցեալի ընդհանուր դատախազին միջոցաւ Պատրիարքութեան դիմումին պաշտպան փաստաբաններու խումբին հայթայթած է Մելգոնեան կտակին վաւերական պատճէնը: Այսինքն դիմումը հիմնաւորող միակ էական փաստաթուղթը:

Նոյն փաստաթուղթին վրայ հիմնուած են Փրօ-Էտուքաթիօն Մելգոնեանի անընչուող պաշտօնական դիմումները, նաեւ՝ հանրային յայտարարութիւններն ու հաղորդագրութիւնները, որոնք խնդիրը կը տարագարեն մարդկային իրաւանց յարգանքի կիրարկութեան կոչով մը եւ հարցումով մը: Հարցումը հետեւեալն է. որո՞ւ կը պատկանի Մելգոնեանը: Այս հարցումին պատասխանը բնոյթն ունի կրճատելու երկարապատում եւ երկարատեւ դատարանային գործընթաց մը: Ուստի կարելիութիւնն ունենալ Մելգոնեանը շուտով վերաբանալու: Մինչդէռ, պատրիարքութեան խորհրդականները նախընտրած են երկար ճամբան. նախ դիմելով Լոս Անճէլըսի դատական ատեաններուն, ապա՝ Կիպրոսի դատարաններուն: Միայն այս վերջիններն են որ Մելգոնեանի հարցի համար կը ներկայացնեն իրաւագիտականօրէն անվիճելի իշխանութիւնը:

Նախընտրութիւնները ինչ որ ալ ըլլան, Պատրիարքութիւնը այնքան ատեն որ Մելգոնեան կտակին համաձայն եւ ըստ Մարդկային Իրաւանց օրէնքներուն շարունակէ իր ընթացքը, տեսականացնելու համար Մելգոնեանի առաքելութիւնը անոր ամբողջական կալուածին վրայ, Փրօ-Էտուքաթիօն այս հարցին մէջ կը մնայ Պատրիարքութեան կողքին եւ աջակից, ի հեճուկս բոլոր տարբերութիւններուն:

